

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTICA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

TRIOMF ELECTORAL

—Vaja, està demostrat que aquí no hi ha més amo que jo.

Passada la lluita

Els escrutinis estan llestos. Les xifres han parlat...

Pel que toca a Barcelona, les xifres diuen: 24.000 pels regionalistes; 19.000 pels lerrouxistes; 11.000 per la Reivindicació Autonomista Republicana.

Però això que diuen les xifres és poc. Cal enfondir una mica més en el resultat electoral.

La principal veritat que es dedueix de les eleccions del passat diumenge, és que la coalició Lerroux-Corominas (que no és verament la coalició radical-nacionalista) ha fracassat definitivament. El mateix Corominas se n'ha adonat, i ha renunciat als galons de generalíssim de la U. F. N. R. Era un generalíssim amb dos o tres cabos i sense cap soldat...

El nombre dels vots de la coalició prova que els electors titulats nacionalistes, de la mateixa, no arriben a formar una quantitat de tres xifres. A això queda reduïda una agrupació que un dia obtingué 24.000 sufragis. En aquestes condicions, no hi ha partit. En aquestes condicions tampoc hi ha veritable leader. No és leader, en serio, qui no arrogega més que uns quants cents vots. Si un emblanquinador del pla de la Boqueria enganxés un banderí electoral a la brotxa, faria seguir més vots.

L'acte d'En Corominas no representa, doncs, una renúncia a la qüestura. Representa la liquidació d'un establiment polític, del qual només quedava el rètol atrotinat.

Que de la mort de les ficcions desgraciades, en vingui la naixença de la nova força catalana i republicana: heus-aquí el nostre ardent anhel.

COMENTARIS

L'acusació

AMB una sola acusació ens re-
criminaven els adversaris de
la nostra candidatura. Pre-
sentavem un radicalisme gai-
rebé demagògic, i ells no po-
drien contrarrestar-lo amb el
seu conservadurisme de gent governadora.
Ofèiem cinc noms immaculats i no els hi
era possible rosegat-los amb la seva viru-
lència de vells polemistes tavernaris. Per
altra part, tots cinc responien a una tradició
universitària i alguns a una consagrada ge-
rarquia intel·lectual, fins a constituir per pri-
mera volta a Barcelona, lo que Balzac volia
nomenar «partit dels intel·ligents». ¿Qui
hauria gosat retreure una incompetència, o
la probabilitat d'una ineficàcia parlamentà-
ria? L'acusació, doncs, era única i banal:
pertorbadors.

De què, pertorbadors?—se'ls replicà. La
resposta fou franca: de la nostra acció elec-
toral. No pogueren dir de la seva acció re-
publicana, perquè radicals i nacionalistes
han viscut exercint tant sols una retòrica re-
volucionària i sentimental. Les lleis monàr-
quiques no han tingut de resistir mai, ni la
agressió, ni el propòsit de reforma dels di-
putats radicals i nacionalistes. Podien de-
nunciar-nos des del municipi la sensació de vi-
ure en república, aplicant a la nostra vida
local una organització democràtica i han
aconseguit amb la seva conducta equívoca,
allunyar de la nostra política a la joventut
intel·ligent i al poble que mantenia la seva
fè republicana amb l'insistència i l'orgull,
que'ls nobles posen, en les seves tradicions.
L'acció que veniem a pertorbar era exclusi-
vament la del seu domini. Alegaven un dret
conservador. Res més. El tradicionalisme es
feia coalicionista, i en Lerroux i en Cor-
ominas apel·laven a un lligitimitisme, repu-
blicà.

L'exil

Nosaltres objectàrem l'única raó que se'ns
llençava per a prohibir la nostra apel·lació
al poble. Per tres vegades, sense tenir al da-
vant cap altra candidatura republicana, ha-
via sigut derrotada la coalició republicana.
Els pertorbadors de la voluntat ciutadana
eren ells, batuts per la «Lliga Regionalista»
en les eleccions generals, en les provincials
i en les municipals. I per quarta vegada, se
ens volia demanar una abstinència, que se
ens tornaria a exigir en totes les altres futu-
res eleccions.

La victòria de la coalició radical-nacio-
nalista, no tenia cap viabilitat. Eren recents
les divergències en el partit radical. Davant
de Barcelona, enganyada per les parodies
catalanesques d'en Lerroux, es tornava a fer
viva i agressiva la tradició anticatalana dels

radicals, demanant en el Consistori el se-
nyor Giner de los Ríos la dictadura de la
llengua castellana i apojant tots ells, la de-
cisió del ministeri Romanones de combatre
tot lo que sorgís de Catalunya. Un pacte
fou fet de protecció als candidats republi-
cans, anunciat per en Jaume Carner en el
seu discurs del Vendrell. Anaven, doncs, a
la lluita electoral amb totes les desventat-
ges, concedint a la «Lliga» l'executiva de
l'odi governatiu.

L'oportunitat d'una honrada candidatura
republicana, era innegable. No pertorbavem
a cap acció republicana, ni facilitavem el
triomf fatal de la «Lliga». Anavem a dispu-
tar-nos les minories. No era la nostra acció
una resta sinó una suma de republicans re-
tretos per les tristes presències.

I la suma ha estat feta. Es clar que la vic-
tòria era possible, car les victòries electorals
no s'improvitzen, però els radicals no han
obtingut més que 19.000 vots, contra 11.000
nostres, i dels dinou mil, dos o tres mil són
falsos. — ¿Quina candidatura guanyarà? —
li preguntaren an en Pere Corominas. I aus-
terament respongué: «La que faci més ro-
des». La coacció oficial, s'ajuntà a la vota-
ció clandestina i malgrat aquest forçament
del sufragi, no aplegaren més que vuit mil
vots més que nosaltres.

Si amb una simpàtica carencia de diners,
si sense intervenció, ni organització, amb
dos candidats reclamats pels tribunals, i un
altre absent, poguerem aconseguir onze mil
sufragis ¿no podem confiar en una pròxima
realitat triomfadora, aconseguint, per una
espontània convergència d'individualitats i
d'antigues colles democràtiques, la definiti-
va formació de l'esquerra catalana, encara
no arribada a encarnació, perquè l'U. F. N. R.
fou centre i no pas esquerra?

El bateig

Pels nostres adversaris, la votació de la
nostra candidatura, no aconseguiria més que
aquells vots sentimentals i protestatàries, fà-
cils d'arreglar en tota ciutat turbulenta.
A l'endemà de l'elecció, es comprovà que
la «Lliga Regionalista» havia tingut, des de
les eleccions passades de 1914, una minva
de tres mil vots, minva exactament igual a
la que els radicals han sofert. Solament el
Bloc i els seus aliats han produït un aug-
ment de mil vots. El descens general es
transforma per a nosaltres en ascensió.

La premsa regoneix l'exit i l'anuncia. «Es
l'aparició d'una nova força política», escriu
El Noticiero, i El Dia Gráfico, escriu, entre
altres coses: «Si el Bloc persisteix en les se-
ves campanyes, pot arribar a fer un partit,
si no de grans nuclis, prou important per a
aspirar a tenir representació en les corpo-
racions populars i a les Corts». Altres diaris
exposen la mateixa sorpresa i fan idèntica

profecia. Una frase d'en Brossa, sintetitza
aquestes opinions: «Barcelona, prescindint
de la qüestió aritmètica, ha reconegut la
nostra victòria».

La temptació

Barcelona i en Lerroux. Malgrat la desfeta,
l'orgue radical no ha tingut per a nosaltres
ni una acusació ni una injúria. Els pertorba-
dors del dissabte, som els bel·ligerants del
dilluns. I una nova campanya de concentra-
ció republicana s'és iniciada desde El Pro-
greso, a la qual la gent ha donat una inter-
pretació, tal vegada arbitrària, pot-ser molt
justa. Per a la gent, en Lerroux mentres amb
una mà donava l'adéu an en Pere Coromi-
nas, amb l'altra ens convidava a una aproxi-
mació.

El senyor Lerroux, pateix una confusió
incomprensible en qui com ell ha estat ex-
pert aprofitador de la mecànica política. Si
nosaltres ens decidíssim a substituir als na-
cionalistes, automàticament sorgiria una no-
va agrupació que reculliria aquests deu mil
republicans que demanen una purificació de
la vida política i una eficàcia en l'actuació
parlamentària i en el govern de la ciutat.
Pensaria en Lerroux trobar un exèrcit i no's
faria més que amb uns quants desertors ex-
honorats. I el càstig d'en Pere Corominas
se tornaria a reproduir i novament El Pro-
greso hauria de cantar la serenata de la con-
centració.

En quant an en Corominas... Pax mortuis.

Reflexions

Si fossim aficionats, com en Pol,
a fer jòcs malabars amb xifres,
provaríem d'una manera clara
i precisa que'l triomf fou nos-
tre en les eleccions del diu-
dumenge passat.

Comparant els vots obtinguts en les elec-
cions del 1914 per la «Lliga» i la coalició
radical-nacionalista, amb els sufragis sumats
darrerament per les mateixes agrupacions,
s'observa desseguida en ambdues forces
una notable baixa. En canvi la candidatura
de Reivindicació Republicana ha guanyat
nombre de vots i, sobre tot, cohesió de
vots sobre la candidatura de Renovació
Republicana que, integrada en sa majoria
pels mateixos noms, va presentar-se en
1914.

Som lluny encara d'arribar a la conquesta
total dels trentacinc mil republicans catalans
que no estan conformes amb l'actuació del
lerrouxisme. A les eleccions de l'any 1910
la candidatura radical obtingué trenta mil
vots i la d'Esquerra Catalana reuní vinticinc
mil sufragis. Enguany els radicals i l'esca-
mot de nacionalistes que simpatitzen amb la
seva política no han pogut juntar vint mil
electors.

Encara que d'aquells vinticinc mil elec-
tors d'Esquerra Catalana n'hagin ingressat
a les files regionalistes cinc mil, queden vint
mil nacionalistes republicans que resten
apartats de tota acció política i deu mil ra-
dicals que s'han separat del lerrouxisme,
segurament per la desafecció mal dissimu-
lada que sent per Catalunya l'agrupació ra-
dical.

Trenta mil vots constitueixen una força
que pot imposar-se a la «Lliga» i als ra-
dicals. Es una força ben catalana i ben repu-
blicana que si no pot avui treure-la de la
seva inacció el bon desig d'uns quants ho-
mes de bona voluntat, les circumstàncies
poden un dia no llunyà portar-la a la vida
pública. La Candidatura de Reivindicació
Republicana ha conseguit despertar dotze
mil consciències. Una ferma propaganda,
una sana orientació seria i honrada conven-
cerà als altres divuit mil.

Quan a Catalunya no hi actuïn ferma-
ment més que les dues úniques forces
que tenen raó d'existir: la Dreta Catalana i
l'Esquerra Catalana, desapareixeran aques-
tes agrupacions exòtiques formades per in-
adaptats i per vividors, unes roges de color
encara que no de substància, altres filles de
uns ideals anacrònics alimentats a les sagris-
ties i alguns sostinguts amb fonsos del mi-
nisteri de la Governació per a mantenir al-
gunes boques disposades a cridar vivas.

JEPH DE JESPU

La batalla de Sagunto

«Hi ha en el sentit i en el caràcter de la nostra
candidatura l'idea de tots aquells moviments repu-
blicans, que de molt abans de l'aparició del catala-
nisme, recollien a Espanya totes les manifestacions
de no conformisme que d'ençà de la batalla de
Sagunto, anava aportant cada generació en pro-
testa de l'obra de renunciament i quietisme empre-
sa per la Restauració».

QUEST paragraf de prosa pe-
riodística fou publicat a Bar-
celona pel diari El Poble Ca-
talà, núm. 4018, correspo-
nent al dia 7 d'abril de 1916,
o sigui dos dies abans de les

eleccions de diputats a Corts. L'estil de l'ar-
ticle i la mateixa gaffe enorme continguda
en el paragraf transcrit proven que és degut
a la ploma de don Pere Corominas.

Ho han llegit els nostres lectors? La ba-
talla de Sagunto! Creuen que no ho han en-
tès bé? Doncs, tornin-ho a llegir... Sí, sí;
diu la batalla de Sagunto, tal com sona. Es
una cosa que fa rodar el cap.

El senyor Corominas, pel que es veu,
està cregut que la feta de Sagunto, on, sota
els garrofers històrics, el general Martínez
Campos va proclamar com a rei d'Espanya
a don Alfons XII, va ésser una batalla.
Heu's-aquí una batalla nova, inventada per
l'imaginació desgarrada de l'ex-leader del
nacionalisme lerrouxista.

Un lapsus? Una relliscada de la ploma?
No. En tot cas, un lapsus de l'enteniment.
El senyor Corominas, que té la memòria,
com altres funcions anímiques, un poc es-
valotada, s'ha posat dins son cap l'idea que
a Sagunto, aleshores del crit del general de
la Restauració borbònica, va lliurar-se una
batalla més o menys espantosa i èpica.

Oh, la batalla de Sagunto! Quina llàstima
que el senyor Corominas no sigui pintor
com en Maura! Perquè si ho arriba a ésser,
estem segurs que hauria pintat aqueixa me-
morable batalla en una tela que esdevindria
immortal.

D'on la deu haver tret, la tal batalla,
l'ex-diputat per Barcelona? L'haurà somnia-
da, pot-ser? Després d'haver escrit Les pre-
sions imaginaries, escriurà Les batalles ima-
ginaries?

Una relliscada la pot tenir tothom. Però
el senyor Corominas és un home que viu
relliscant. Es un lapsus continu. Recordem
que quan va entrar de director a El Poble
Català va debutar amb un article molt llarg
i molt gris, en el qual hi havia tres o quatre
lapsus. Un d'ells consistia en parlar del
Pare Flix. Ell volia dir el rector de Flix, el
famos clergue carlí. Així confonia una po-
blació amb un cognom. Una altra vegada
va escriure un estudi sobre la qüestió de
Africa. Va fer una suma del territori ocupat
pels Estats europeus, i sobre la suma de
quilòmetres quadrats va posar-se a fer
càlculs. Però l'home va descuidar-se—poca
cosa!—les colònies portugueses. I, està clar:
tots els càlculs li sortien errats.

Ara bé: un leader polític que s'equivoca
a cada moment, que tot ho confón i tot ho
embulla, que fins inventa batalles militars;
com pot guanyar batalles electorals? Per
això el senyor Corominas, durant els set
anys que ha fet de leader, les ha perdudes
totes.

La perdua de la darrera batalla, sembla
que l'ha afectat. Diu que dimiteix el seu lloc
de capítol. Però nosaltres no ens ho aca-
bem de creure. Es perfectament capaç de
tornar a fer de general polític i de lliurar
altre cop la terrible i imaginària batalla de
Sagunto...

FULMEN

EN PERET

EN Corominas, per fi, s'ha convençut
de que ja no convenç a ningú. El
mal és que no vol demanar perdó.
Se veu que això de la vida austera dona un
urc que fa impossible capir lo que capí don
Joan:

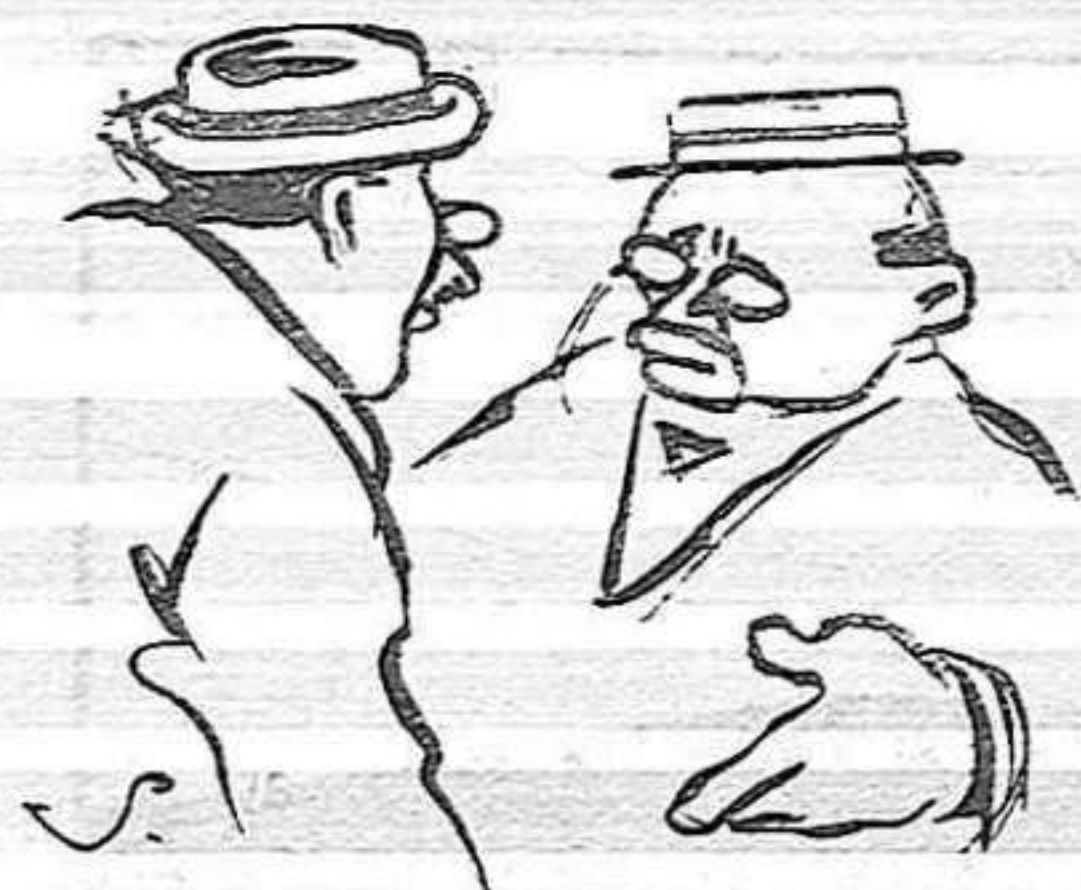
Un punto de contricció
da a un alma la salvación.

Ell, no; ell perdona i no vol ésser perdo-
nat. Malorum, Peret, malorum.

De les eleccions

—Ja ho sé perquè no hem guanyat.
—Per què?
—Perquè hem perdut.

—I ara què faràn els de la «Lliga».
—Lligaràn... els goços amb llangonices.

Tu mateix te condemnes a mort, a una mort sense arrepeniment. Home, que no sabs que Déu no vol la mort del pecador, sinó que s'arrepenteixi i se salvi?

En fi, per tu faràs; de lo que estic segur és de que si et poses a sorgir conforme promets en l'article d'El Poble Català, la teva cançó serà aquella de El Cabo Primero:

*Yo soy Parejo, yo soy Parejo;
del pelotón de torpes
soy el más viejo.*

SONATA XXX

A passaren les eleccions. Els nostres candidats no sortiren; ja ho sabíem, la qüestió era comptar-nos i saber quants vots podríem aplegar sense organització, sense centres ni cassinos, sense la protecció oficial, com tenien els uns, o la de tots els elements reaccionaris, com ajudaren als altres. Ja veurem quan vinguin les properes eleccions. Nosaltres estem contents de la jornada, primer, perquè ho estem, i després, perquè qui no es consola és perquè no vol.

De moment, en Corominas ja s'ha retirat de capdill. Vol dir que s'ha retirat? A nosaltres ens sembla que l'han degradat els seus electors. Diu que's fa soldat; ranxer el faràn, si bada.

Els alemanys segueixen respectant la nostra neutralitat d'una manera que encisa. Després d'assassinar an en Granados, torpillegen el Vigo, apenes hem tingut temps de dir ail, per la perduda d'aquest, ens ensorren el Santanderino. I nosaltres, tant frescos, mantenint-los al matadero de Gracia, guardant-los-hi els barcos en nostres ports i consentint que atropellin a tothom com si fossin els amos de la ciutat.

Lo que és amb aquests governants, ja n'anirem de bé, ja; la respectaràn pla bé la bandera espanyola, amb gent de tanta energia.

En fi, què s'hi farà? No tingueu por que en torpillegin cap, de vaixell dels Estats Units. Aquests, són taboú. Es la diferencia que hi ha entre un Wilson i un Romanones o un Dato.

Però, lo que m'ha empipat més és que, a darrera hora, el senyor ministre de Marina ens vulgui amagar l'ou. No hi ha dre!

De manera que no va ésser un torpill, que va ésser un escull? Bona roca i bon baix està fet vostè! Però és un baix que, en lo de fer galls, sembla un tenor. Aquesta vegada ha pifiat, senyor Miranda; l'hem filat.

No heu vist? Ara l'Ajuntament plega els túnels de la Reforma. Tothom, al saber-ho, diu lo mateix:

—Eh?
Perquè la cosa és grossa: gastar mil'ions i mil'ions en unes obres i quan estàn a punt d'acabar-se dir:

—Ara, prou!
I què pensen fer? Deixar-ho tot al descobert com si fossin trinxeres per a canons del 42? Omplir-les d'aigua per a fer cria de mosquits? Tornar-ho a omplir de terra?

Vaja, senyors, una mica més de consciència; això és fume's del mort i de qui el veïlla.

No ens hi enfundem. Bevem-hi.
MORITZ III

Notes de fòra

Borges.—Han passat les eleccions sense cap mena d'incident. Els matons que, dies abans, tot era dir que aixafarien les urnes i que a la neta o a la bruta havien de guanyar, a l'arribar el diumenge no gosaren alçar el cap de terra.

Després de la derrota tinguda, per a amagar-se la vergonya, diuen que'ls ha enganyat el seu candidat i que si podien tornar a votar ho farien per en Macià; però ara ja és tard, senyors, ja és tard i no us la treureu tant fàcilment la taca que us heu fet voluntariament.

Doncs, sí, la victòria és nostra, dels que som agraits, dels que regoneixem els fets i no fem cas de ies paraules i promeses d'aquests embusteros i no ens deixem enganyar com a xinos com vosaltres. Ai, senyor Cirici, quin paper

De la guerra

—Mira, veus?... ja m'han vestit de mariner.
—Ai pobre de tu, si t'atrapen els alemanys!...

—I si en Romanones s'hi enreda, amb què la farà la guerra, amb barcos o amb canóns?
—Amb la Marcha de Cádiz.

més trist i ridícol ha fet en aquestes eleccions. ¿Que no ho veia que'l districte de Borges (apart d'uns quants tontos) és conscient i nonrat, i vol que'l representi altra vegada en Macià?

Albi.—Diumenge passat, el nostre negret feu un sermó molt agradable per a uns quants llepa-ciris.

Va començar la prèdica atacant a una criatura que havia cridat: «Mori en Cirici Ventalló!», candidat jaúmi pel nostre districte de Borges, sapiguent que la tal criatura ho va dir sense sapiguer si deia mal o bé.

Allí l'haurien sentit al nostre pastor, des del cubell místic: «Què és això de que mori? què és això de partits i tenir idees? que visqui tothom!»

I pensar que ell encara no fa quinze dies que va dir des del cubell que an en Ferrer l'havien d'haver fusellat onze anys més aviat!

Vaia un modo de predicar l'Evangeli aquest merlot!

Cataplúm!...

Abur!... Ja no ets diputat!
En và, amb reprobables manyes, has intentat altre cop apoaerar-te d'un acta.
El poble, ja tip de tu, t'ha dit que «no pas per ara», i, retiran-te els seus vots, t'ha deixat a l'estacada.
Ja no ets diputat, amic; ja no pots engalanar-te amb la toga dels insignes legisladors de la patria!...

¿Quin canvi, en vintiquatre hores!... Ahir, fet un personatge;

ben rebut per tó arreu, cor què vols, cor què demanes. Avui, un zero a l'esquerra, una ombra mig esborrada, un trist burgès del montón, un ciutadà com un altre.

¿Com ho faràs, infeliç, per arribà a consolar-te de l'espantós entrebanc amb que la sort t'aclapara?... Tot s'ha acabat!... Ja no tens a la cartera aquell pase que't servia per viatjar per tots els carrils d'Espanya. Has perdut súbitament la qualitat d'inviolable, mercès a la qual podies escriure sense cap traba. Se t'ha retirat el dret d'enviar cada jorn mil cartes, valent-te de la bonica franquicia parlamentaria. No pots, en fi, importunar als ministres, dant-los ansia perque et despatxin assumptes que sols tu sabs lo que valen.

¡Adeu, dolces gacèlles, bombos, laudatories frases!... El ilustre diputado, la figura respectable, el elocuent, el conspicuo, el verbo de nuestra patria... ¡Tot, tot s'ha acabat per sempre, arrastrat per la ventada de cívica indignació que'l diumenge va aixecar-sel!...

Cert que, com darrè afalac a ta grandesa passada, la premsa, si algun cop té precisió d'anomenar-te, acompanyarà el teu nom

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 7 AL 13 D'ABRIL DE 1916

Per terra

La batalla de Verdun ha tornat a entrar en una fase emocionant. Els alemanys han recomençat els atacs generals i furients. Resultats positius, fins ara: 0

Combats parcials al front austro-italià i el rus, a l'Armènia i a la Mesopotàmia.

Se diu si els alemanys preparen una nova gran ofensiva sobre l'Iser. Nosaltres no ens ho acabem de creure.

Per mar

Un transport austriac ha sigut enfonsat a l'Adriàtic per un submarí francès.

Segueixen essent nombroses les malifetes dels submarins alemanys.

Per l'aire

Molts combats i bombardeigs aeris per avions. Dirigibles francesos i italians han entrat en funcions satisfactoriament.

REPICS
NTR'els radicals hi ha una mica d'indignació. Això sempre passa quan no's guanya lo que's pensa. Tots els primates de segon ordre (pronombres, que diria en Pic) estàn que trinen contra d'en

Millán. El toleraven pensant-se allò de l'oro i del moro.

I ara resulta que sols donà quatre mil pesetes.

Mil menys que'n Emiliano. Ja poden pensar lo que diuen de don Millón. Sospitem que amb un millón de raó...

El dia de les eleccions, el candidat lerruxista (?) senyor Millán, recorregué alguns centres, on no'l coneixia ningú i alguns carrers de Barcelona. Anava en automòvil i amb gorra.

Però, veritablement, no era un candidat de gorra.

El dia de la primera projecció de Christus al «Palau de la Musica Catalana», s'hi veia entre'l públic an en Muley Hafid.

Seguí molt interessat totes les incidències de la pel·lícula.

¿Es clar, com que pot-ser era l'únic que no sabia l'argument!

Diuen que a don Peimacio el jaumins de Girona el presenten per a senador.

¿Quines bones dormidetes se'ls hi preparen als bons vells del Senat al arrullo de la veu del Pelma maxim d'Espanya!

Jo crec que si hi arriba a anar, el faràn vitalicio, de tan agraits!

Sembla que a Madrid, això del resultat de les eleccions està una mica tèrbol. Els mauristes, a l'hora que escriu aquestes ratlles, volen demanar l'anul·lació.

Diuen si en comptes dels senyors Morayta i Iglesias surten triomfants els senyors Soriano i Victorica.

Es veu que no poguent assolir un triomf, una victòria, els mauristes voldrien al menys una victòria!

De la Quaresma

—Vaja que no vé malament un dia a la setmana fer de magre.
—Si!... Aneu-ho a dir als paletes això.

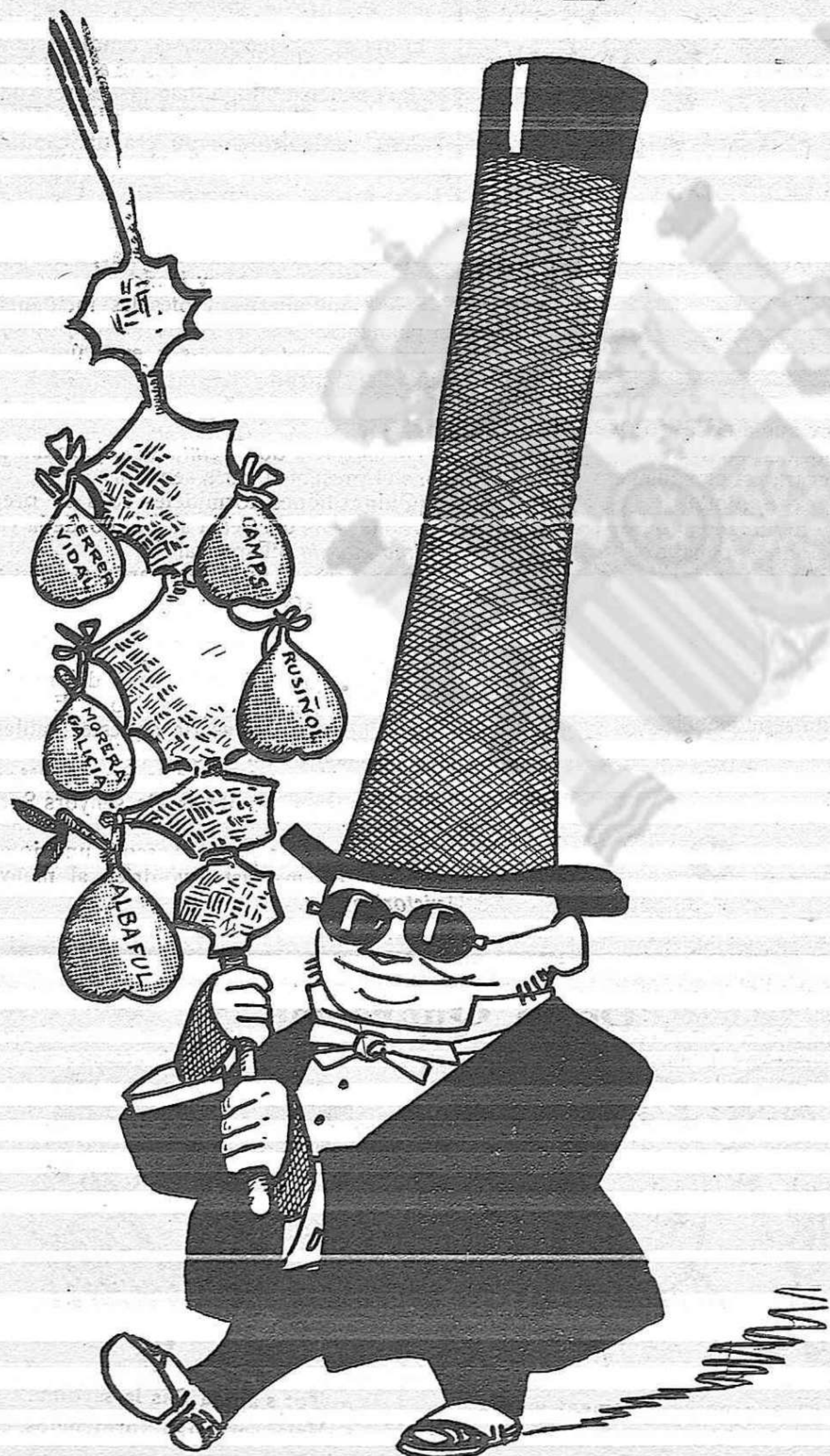
—Tot s'apuja fins la sardina.
—Vaja, no sigui pretenció a la seva edat!

LA FITA

Per a que consti; per a que'l vianant sàpiga que aquí comença el gloriós camí de Reivindicació Republicana.

LA PALMA

—Cinc peres, i totes de bon cristià... Arri poc o molt!

La Junta del Círcol Artístic ha convidat a un champagne i a visitar el local al negre Jonhson. ¡ja és un model, ja!

En Pere Corominas ha renunciat a la qüestura del partit nacionalista.
¡Gracies a Déu que una vegada podem aplaudir-lo!
¡Sigui-li lleu la terra!

No hi ha dubte que una de les notes més agradables de la passada lluita ha sigut l'elecció d'en Salas Antón per Sabadell.

Un districte eminentment obrer estarà representat en les Corts per una veritable eminència en qüestions obreres.

En Salas Antón, que ha viscut tan temps a Anglaterra i s'ha empapat de socialisme pràctic, sabrà convertir Sabadell en un Manchester català. I Catalunya acabarà de semblar més europea davant de l'ensopida Espanya.
Felicitem-nos-en.

Passem els ulls per un diari del dimarts i llegim en grans titulars:

COROMINAS SOLDADO

I tot-hom fa el mateix pensament:
¿Quina en fóra que aquest home, desenganyat, se n'hagués anat a les trinxeres?
Però, cal... En realitat se n'ha anat a casa. De modo que les titulars haurien de dir: COROMINAS PAISANO...

L'última visita de propoganda electoral, la feu en Lerroux a Horta, la terra clàssica de les bugaderes.

Llàstima que no hi portés tota la roba bruta que omplia la candidatura.
Tan sabó que necessitava!

Quin canvi en vintiquatre hores!

L'endemà de les eleccions ja venia *El Progreso* dient en lletres de mig pam que lo que convé es «deixar-se de noms i de personalismes, i que s'ha de fer l'unió de tots els republicans».

Quan fou mort, el combregaren.
¿I doncs l'Emiliano i en Millán, que representaven sinó noms, en la desdixada candidatura?

Els senyors del «Comitè d'Acció Política i Cultural» varen acordar suprimir de la nostra candidatura els noms del doctor Queraltó i de l'Alomar.
Per què?

M'hi jugo un peix que ni ells mateixos ho saben.

Pot-ser serà perquè en Queraltó resulta un gran polític i l'Alomar un gran cultural.

Sembla que, tan mateix, Espanya ha fet reclamacions formals a Alemanya amb motiu dels darrers torpedeigs.

Tenim, doncs, un *match* pendent entre en Romanones i el Kaiser.

No és aventurat suposar qui dels dos anirà a sota.

Després de la pujada, la baixada.

S'està organitzant un gran partit maurista, a Cádiz.

Alabat sia Corpus!

Cádiz es va fer cèlebre, primer per unes Corts democràtiques, després per una *Marcha* xiroia...

Es natural que ara li vingui la decadència.

Tot són gustos.

Diumenge passat, i precisament a l'hora de anar a votar, els elements sindicalistes varen celebrar un miting antipolític.

Una manera com qualsevol altre de fer política.

Amb intent d'adherir-se a la seva política, el «Centre Nacionalista» de Sitges, ha enviat un ofici a la *Lliga*.

Un ofici?... I què'n faràn d'un ofici, els lligaires?

Són gent molt interessada. Més s'haurien estimat unes quantes ampolles de *Malvasia*.

Des del dijous d'aquesta setmana exerceix el càrrec de Redactor-quefe de *El Diluvio* el nostre antic company i estimat amic Josep Miró Folguera.

L'enhorabona al il·lustrat escriptor i al apreciable colega.

El doctor Reig, bisbe de Canprosa, ha enviat al rei una medalla de San Cristòfol; medalla que Sa Magestat ha de clavar en l'automòbil per a que'l preservi de probables accidents.

Una pregunta: ¿La medalleta preserva també d'accidents a vianants?

Si és així, *bueno*. En cas contrari, seria una injustícia.

No passi ansia, que ja ho creiem tal com ho diu!

En Romanones ha corregut a desmentir la notícia que havia llençat un diari de que «el rei intentaria una acció contra l'estúpida guerra submarina dels alemanys.»

No s'escarraci, que ja'ns ho pensavem que no era veritat.

Estem convençuts de que Espanya esperarà actuar quan ja no hi sigui a temps.

Descansi, que no'ns alarmem.

L'alcalde de Tortosa no vol que'ls serenos, al cantar l'hora, afegeixin aquella antigalla de «alabado sea Dios...» I contra aquest alcalde trempat, que ja suprimí allò de «Dios guarde a usted etc.», els elements clericals tortosins ¿saben quina una s'han empecat per a fer la guitza al alcalde?

No pagar als serenos!!

No'ls hi sembla que fa molt clerical?

I sobre tot molt ranci.

A punt d'entrar el número en màquina, rebem un article del nostre estimat company Gabriel Alomar, que és un encieradíssim comentari a les passades eleccions.

En l'impossibilitat de publicar-lo, ho farem la setmana entrant.

CORRESPONDENCIA

Cavallers: F. Maig (Pous): Es massa llarga; ho sento però no'l puc complaure.—S. R. Martínez: S'estima el bon intent però ens manca espai.—F. M.: Ara ja seria tard.—Aleix: Envii quelcom referent a eleccions, i pot-ser anirà.—I. A. C.: Ho sento, però no hi té cabuda.—R. Valls: No me'n parli. Són capaçes de tot aquesta gent.—L. S.: Per varies raons, és impossible.—S. M. D.: El fet no té prou transcendència.—M. F.: Poc interès general.—Eudald Sala: El del mig i encara gracies.—A. Roca: No va.—V. Canigó: Entren en cartera... per a l'any vinent.—F. C. R.: Sus versos de usted son muy dolientes.—J. C. P.: Celebrem lo de l'absolució. Perdoni que no li hagi contestat abans. Respecte a lo del llibre, si és que no ho ha fet ja, passi per la botiga. Crec que no hi haurà inconvenient.